

Fórum:Seminární práce/Biofyzika/2. LF/2018-19/Připomínky

Připomínky

Důležité:

Nastavení profilu

- Každý student (platí i pro studentky) si ve svém profilu (*Nastavení* na žluté liště nahoře) v sekci *Údaje o uživateli/Základní údaje* vyplní pole *Vaše skutečné jméno*, aby se pak toto jeho skutečné jméno zobrazilo v závorce za jeho uživatelským jménem v historii všech jeho editací (ikonka hodin vpravo nahoře nad každou stránkou). Je to důležité pro označení autorství práce. V případě nesplnění této podmínky mu jeho editace nebudou moci být uznány jako jeho vlastní a tím pádem se mu nebudou počítat při vyhodnocení zápočtu.

Volba a zapsání tématu práce

- Pokud zpracováváte či revidujete téma z okruhu zkouškových otázek, pak vězte, že každá zkoušková otázka sestává z více podotázek; tyto podotázky mohou být na různých stránkách Wikiskript anebo se jedná o oddíly jednoho větší stránky. Každou takovou podotázku řeší zpravidla jedna dvojice (či trojice) studentů (tj. zpravidla polovina pracovního týmu z praktik, není to ovšem závazné pravidlo).
- V případech, že řešíte návody na praktika, výzkum či jiné téma, postupujete podobným způsobem.
- V každém případě ovšem každý student provádí editace *pod svým vlastním loginem* (tj. se svým vlastním přihlášením – viz níže) tak, aby z historie článku bylo zřejmé, kdo jaké partie zpracovával a tyto editace mu byly uznány do zápočtu.
- Předpokladem je, že se každý předem seznámí s tím, jak Wikiskripta fungují a jakým způsobem se provádějí alespoň základní editace.
- Studenti z kruhu se dohodnou, jak si rozdělí práci, a zapíšou se do příslušné tabulky následujícím způsobem tak, aby bylo zřejmé, na čem kdo a pod jakým jménem pracuje:
  - kdo si zvolil *username* (tj. *jméno uživatele* neboli *login*, kterým se zaregistroval na Wikiskripta) ve tvaru *Jméno Příjmení*, tak mu stačí uvést odkaz ve tvaru:
[[User:Jméno Příjmení]]
  - pokud je *username* v jiném tvaru (například zkratka jména nebo přezdívka), pak je nutno za ním do závorek uvést i skutečné jméno a příjmení:
[[User:username]] (Jméno Příjmení)

Vytvoření článku

- Na začátek článku, na kterém pracujeme jako na seminární práci, nakopírujeme odkaz na šablonu:

```
 {{Samostatná práce|2. LF UK|([[Fórum:Seminární práce/Biofyzika/2. LF|seminární práce]]  
 - vypracování [[Portál:Otázky z biofyziky (2. LF UK, VL)|zkouškových otázek z biofyziky]])}}
```

Tato šablona pak vypadá následovně:

Samostatná práce

Tento článek je editován studenty 2. LF UK v rámci plnění jejich studijních povinností (seminární práce – vypracování zkouškových otázek z biofyziky). Ostatní uživatele prosíme, nezasahujte výrazněji do jeho tvorby až do doby, než bude práce odevzdána (s výjimkou malých editací – opravy překlepů, pomocí s formátováním apod.). Máte-li nějaké náměty či připomínky, uveďte je prosím v . V případě potřeby kontaktujte autory stránky – naleznete je v historii (https://www.wikiskripta.eu/index.php?title=Semin%C3%A1rn%C3%AD_pr%C3%A1ce/Biofyzika/2._LF/2018-19/P%C5%99ipom%C3%ADkky&action=history).

Stránka byla naposledy aktualizována ve středu 12. 12. 2018 v 15.17.

- Na konci každého článku bude uvedena kategorie:

```
 [[Kategorie:Biofyzika]]
```

- V případě, že se jedná o zkouškovou otázku, má být na konci článku uvedena kategorie:

Časté chyby a nedostatky

Prosíme i ostatní, čtěte připomínky i k pracem svých kolegů; v podstatě se pořád opakují podobné věci, tak ať to není nutné připomínat stále znova. Jedná se zejména o následující nejčastější nedostatky:

- **Méně může být více:** Je lepší kratší stránka perfektně udělaná než dlouhá stránka udělaná ledabyle. Kvalita se neměří kvantitou. Dobrý článek je takový, který říká vše, co je třeba říci, a nic zbytečného, co je navíc.
- Jedná se o seminárku z *biofyziky*, tématem jsou zkouškové otázky z *biofyziky*, tak se prosím zaměřujte na *biofyzikální* pohled na danou problematiku – aby ten výsledek nevypadal jako otázky z první pomoci (úpal, úzeh, přehřátí) nebo fyziologie aj. Samozřejmě, že ty pohledy se do jisté míry prolínají, ale jde o to, že ta zásadní východiska článku by měla být v podstatě fyzikální, potažmo biofyzikální. Všude jde o nějaký systém, ve kterém působí nějaké síly, energie, záření atp., něco, co je měřitelné, něco, co má nějaké fyzikální jednotky; v tom systému působí nějaké regulace, jsou tu nějaké interakce s okolím atd.
- Nejde jen o to, abyste někde něco našli, přečetli si, opsali, udělali z toho výtah. Ze střední školy i ze současných přednášek toho znáte už celkem dost, je tu spousta fyzikálních zákonů a zákonitostí, a ty "fungují" nejen na neživých předmětech, ale i v živých organismech – o tom ta biofyzika celá je. Proto se nebojte všechny své znalosti využít a spojit a použít k tomu také trochu svého selského rozumu.

Všeobecné nedostatky

Zpracování článků by se mělo řídit WikiSkripta:Pokyny pro přispěvatele. Velká část článků však trpí různými všeobecnými nedostatky, které je nutno napravovat. Je možné, že někteří studenti si jako úkol vyberou projít všechny biofyzikální články a nalezené nedostatky budou systematicky opravovat:

Citace

Citacemi rozumíme odkazy na zdroje, ze kterých jsme čerpali při zpracování článku. U mnoha článků nejsou citace uvedeny pomocí citačních šablon a to je třeba napravit. Pokud byly použity informace převzaté např. z Wikipedie, samozřejmě budou mezi zdroji rovněž uvedeny (odkazem na konkrétní článek), ovšem Wikipedie je pouze terciálním zdrojem – může sloužit jako jakési prvotní vodítko, ale brát a spoléhat se na informace pouze z ní je naprosto nedostatečné. Čerpat z různých bulvárních zdrojů je pak už vyloženě nevhodné. Kromě sekundárních pramenů (např. učebnic, monografií apod.) je vhodné čerpat i z primárních zdrojů, tedy z článků v odborných časopisech. Není snad třeba připomínat, že pokud se v našem případě jedná o biofyzikální téma, měly by mezi zdroji a odkazy být zastoupeny zdroje z tohoto oboru. WikiSkripta mají zabudovaný nástroj, který nám pomůže jednoduše vyplnit celou citační šablonu, pokud zadáme ISBN. Bližší informace viz Nápořeďa:Citace#Samostatná citace

Reference

Pokud článek tvrdí nějaký konkrétní údaj (dejme tomu, že normální krevní tlak činí tolak a tolak), měla by u každého takového tvrzení být uvedena reference – bližší info rovněž Nápořeďa:Citace.

Odkazy

Ke každému článku je možno najít články s podobnou či související tematikou či další články a zdroje, které informace daného článku dále rozšiřují. V první řadě uvádíme interní odkazy (tj. odkazy do WikiSkript), ve další řadě externí odkazy (ven do Internetu), případně odkazy na doporučenou literaturu, dosud neuvedenou mezi citacemi. Formálně i zde používáme citační šablony.

Wikifikace

V článcích bývá nedostatek hypertextových odkazů na další články ve WikiSkriptech, např. [[olovo|olověná]] destička se zobrazí jako olověná destička (a přitom rovnou článek olovo doplníme např. o informaci, že se používá pro stínění různých druhů záření a doplníme tam odkaz třeba na článek Radioaktivita (2. LF UK)). Pokud se v článcích vyskytují termíny, které nemají až tak úzký vztah k medicíně (či konkrétně k biofyzice) jsou dobře vysvětleny např. na Wikipedii a pro které asi nemá smysl vytvářet zvláštní stránky na WikiSkriptech, je možno na ně odkazovat např. následovně: [[w:cs:Albert Einstein|Einstein]]ova teorie, což se následně zobrazí jako Einsteinova teorie. Viz Nápořeďa:Interwiki.

Kategorizace

Každý článek musí mít uvedenu jednu či více kategorií, do kterých věcně spadá. Např. všechny články se vztahem k biofyzice musí mít dole uvedenu kategorii Kategorie:Biofyzika, případně i další kategorie – pokud se jedná o zkouškovou otázku či podotázku, pak Kategorie:Zkouškové otázky z biofyziky (2. LF UK), pokud se jedná o praktikum, pak Kategorie:Biofyzikální praktikum (2. LF UK) apod. Další informace viz Nápořeďa:Kategorie.

Jazyk

Jazykem článku může být čeština anebo slovenština, ale není možné v jednom článku míchat dva jazyky najednou. Pokud je třeba z nějakého článku odkázat na článek v jiném jazyce, vytvoříme tzv. REDIRECT (přesměrování). Není snad třeba připomínat, že články mají být psány spisovným jazykem podle platných jazykových norem – v případě

pochyb můžeme použít např. Internetovou jazykovou příručku (<http://prirucka.ujc.cas.cz/>). Pokud norma povoluje varianty, měly by být rovněž uplatněny v celém článku jednotně – zpravidla zachovat styl, který použil původní autor článku (například psát stále *diskuse* anebo *diskuze*).

Illustrace

Mnoho článků by se stalo srozumitelnějšími, kdyby je doplnil vhodný obrázek nebo graf. Použitelné obrázky, které můžeme vkládat přímo do článků, najdeme např. v úložišti Wikimedia Commons, kam můžeme rovněž vlastní obrázky nahrát a poté opět použít v článcích. Redakce WikiSkript rovněž nabízí pomoc s vytvářením vhodných obrázků. Každý obrázek musí mít popis v jazyce článku a rovněž z textu článku musí být zřejmé, co má daný obrázek ilustrovat. Do článku můžeme vkládat i další multimediální soubory, viz Návod:Obrázky, Návod:Video, Návod:Ogghandler a Návod:Nahrávání a přesouvání souborů na Wikimedia Commons.

Vzorce

Základem fyziky je vzorec, který v krátkosti vysvětlí, co bychom museli opisovat mnoha větami. Viz Návod:Math, Návod:Chemické vzorce.

Tabulky

Mnoho věcí můžeme zpřehlednit formou tabulek, viz Návod:Tabulky.

Typografie

Hodně nešvarů je v oblasti typografie – jsou možná nevýrazné, ale v lepším případě lehce hyzdí celé dílo, v horším případě ubírají jeho přesnosti a srozumitelnosti. Přitom text WikiSkripta je v kódování unicode, které nám dává na výběr bezpočet různých interpunkčních a dalších znamének, která můžeme použít. Například pomlčku nepíšeme jako rozdělovník takto „–“, ale takto „–“; přitom si všimáme i českých uvozovek. Kdyby to nedalo tolík práce, měli bychom správně všechny jednopísmenné předložky oddělovat nezalomitelnými mezery. Pokud je nedovedeme napsat do textu pomocí naší klávesnice či vložit jiným způsobem přímo v kódování utf-8, vložíme je jako entitu   – viz Nezalomitelná mezera. V každém případě bychom ale nezalomitelné mezery měli používat k oddelení fyzikálních jednotek, aby se nestalo, že se při nějaké velikosti okna číslo ocitne na konci řádku a jednotka na začátku dalšího. Rovněž dáváme pozor na rozdíl mezi tím, když napíšeme, že něco obnáší například 10 % a mezi tím, že se jedná např. o 10% roztok. Viz např. Typografie na počítači (<http://typografie.wz.cz/chyby.html>).

Odkazy

- Do článků patří linky neboli *odkazy*– tj. vám použité termíny by měly odkazovat na příslušné články ve Wikiskriitech – ať už existující (zobrazí se modře) anebo i dosud neexistující, ale potenciálně budoucí (zobrazí se červeně). Jako vzor, jak by to mělo asi vypadat, jsem na ukázku upravil první odstavec článku Akční a sumační potenciály. Kdo neví, jak je to uděláno, ať klikne na [Editovat], podívá se a pak zase opustí editační okno kliknutím na [Číst]. Jinak viz návod Návod:Základy formátování#Odkazy
- Neduplikujte.* Nepište znova to, co už je na Wikiskriitech napsáno – raději odkažte na už existující článek. Pokud má nedostatky, opravte je.

Bibliografie, zdroje

Na konci článku by měly být souhrnně uvedeny i další zdroje, ze kterých jste (byť povšechně) čerpali – učebnice, monografie, odborné články atd. Pokud je zdroj dostupný on-line na Internetu, měl by na něj vést odkaz, avšak samotný odkaz uvést nestačí – i v tomto případě uvádíme jméno autora, název zdroje, rok vzniku (je-li znám) a datum, kdy jsme daný zdroj na Internetu viděli (panta rheo), například takto:

```
-- Zdroje --
* {{Citace
| typ = web
| url = http://www.freebookcentre.net/physics-books-download/Biological-and-Environmental-Physics.htm
| příjmení1 = Miller
| jménol = D. J.
| název = Biological and Environmental Physics
| citováno = 2013-10-10
}}
```

Daný záznam se pak zobrazí jednotným způsobem jako:

- MILLER, D. J.. *Biological and Environmental Physics* [online]. [cit. 2013-10-10].<<http://www.freebookcentre.net/physics-books-download/Biological-and-Environmental-Physics.htm>>.

Podrobný návod, jak správně citovat různé informační zdroje, je zde:

- Šablona:Citace.
- Návod:Citace

Reference

- Různá konkrétní tvrzení, která uvádíte, by měla být podložena *referencemi* přímo v textu článku. Citační šablona (anebo i jen nějaká poznámka) se pak uzavírá mezi značky <ref> </ref>, např:

```
Čas, za který se izolovaný termodynamický systém přiblíží definovanou měrou (obvykle na 1/e, tj. asi 37%) k rovnovážnému stavu, se nazývá "relaxační doba".<ref>
{{Citace
| typ = kniha
| příjmení1 = Maršík
| jméno1 = František
| příjmení2 = Dvořák
| jméno2 = Ivan
| titul = Biotermodynamika
| vydavatel = Academia
| místo = Praha
| rok = 1998
| vydání = 2
| isbn = 80-200-0664-8
| kapitola = 1.3
| název_kapitoly = Stav termodynamického systému
| strany = 29
}}</ref>
```

Takovýto zápis se pak zobrazí následovně:

Čas, za který se izolovaný termodynamický systém přiblíží definovanou měrou (obvykle na 1/e, tj. asi 37%) k rovnovážnému stavu, se nazývá *relaxační doba*.^[1]

Na konci článku je pak uvedena už jen jediná značka <references />, např. takhle:

```
-- Reference ==
<references />
```

Na tomto místě se pak zobrazí všechny reference uvedené v článku ve tvaru seznamu, například následovně:

1. MARŠÍK, František a Ivan DVOŘÁK. *Biotermodynamika*. 2. vydání. Praha : Academia, 1998. Kapitola 1.3
Stav termodynamického systému. s. 29. ISBN 80-200-0664-8.

Výzdoba, estetická úprava

- Chtělo by to alespoň jeden dva obrázky.
- Jak by měl takový příkladní článek vypadat a co by měl všechno obsahovat – viz Ná pověda:Ideální článek

Diskuse a kontrola článku

- Každý článek má svou *Diskusní stránku*. Tam se mohou vyjadřovat i ostatní, zde je to správné místo na povídání si o daném tématu.
- Kdo si myslí, že už má článek zralý ke kontrole, vloží **na jeho diskusní stránku** {{Zkontrolovat | Jméno vašeho učitele}}. Viz: Šablona:Zkontrolovat.
  - Kruhy 1, 2, 5, 6 tím pádem zpravidla vkládají šablonu: {{Zkontrolovat | Kychot}}
  - Kruhy 3, 4, 7, 8, 9, 10 tím pádem zpravidla vkládají šablonu: {{Zkontrolovat | Tomsa}}
  - Není to však závazné pravidlo – lepší je, aby článek kontroloval ten učitel, který látce lépe rozumí či který ji přednáší, tedy:
    - Optika, záření všeho druhu apod: {{Zkontrolovat | Tomsa}}
    - Biosignály, EKG a další fyziologické záležitosti: {{Zkontrolovat | Kychot}}
  - Pokud jste editovali anglický článek na Wikilectures, pak na diskusní stránku vložte některou ze šablon (viz popis na wikilectures: Template:Check) – a to podle tématu článku, kdo co přednáší anebo dělá na praktikách:
    - {{Check | Carmeljcaruana }}
    - {{Check | Tomsa }}
    - {{Check | MartinKralovic }}
- Poté, co jste vložili příslušnou šablonu na diskusní stránku, budete samozřejmě tuto stránku sledovat a čekat na případné připomínky pedagoga, co je potřeba ještě opravit.
- Do přehledné tabulky doplňte datum, kdy jste na vašem článku začali pracovat a kdy jste jej podali ke kontrole; pro vašeho vyučujícího tak bude jednodušší se rychle orientovat, které články má ještě zkонтrolovat. Pokud učitel delší dobu (několik dní) nereaguje, můžete jej upozornit (na jeho vlastní diskusní stránce, případně e-mailem).
- **Pokud se jedná pouze o formální úpravu článků (překlepy, stylistika, wikifikace apod.) bez změny smyslu vět, šablonu Zkontrolovat již nevkládáme; stačí název upraveného článku (ve formě odkazu) uvést do přehledné tabulky.**
- Na diskusní stránce vašeho článku pak můžete sledovat připomínky ke svému článku a opravit nedostatky. Napravení nedostatků a předání k další kontrole poznamenáte rovněž do sloupce "Poznámky".